

Гавриченко Д.Г.

*кандидат медичних наук, завідувач кафедри,
Одеський медичний інститут
Міжнародного гуманітарного університету*

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Трансформація у сфері охорони здоров'я в Україні відбувається під впливом двох важливих чинників: угода Глобального договору, за якою Україна взяла зобов'язання дотримуватися всесвітніх цілей сталого розвитку, та євроінтеграційні процеси, за якими Україна повинна зробити низку обов'язкових дій щодо процесу імплементації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС). Додаткового напруження на систему охорони здоров'я додала пандемія COVID-19.

Стратегічні пріоритети України, які було зазначено у цілях сталого розвитку України 2030, продовжено та зазначено у проекті Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року (Стратегія-2030), яка розроблена МОЗ із залученням ключових стейкхолдерів сфери охорони здоров'я та у співпраці з міжнародними партнерами [1; 2].

Принципами та цінностями зазначеної Стратегії визначено: людиноцентричний підхід; підзвітність; міжсекторальна взаємодія; недопущення збіднення через погіршення здоров'я; рівність та залученість; універсальний доступ. Щодо людиноцентричності в системі охорони здоров'я та медичній допомозі, то послуги спільно вироблені для того, щоб відповідати потребам людей: послуги координовані для забезпечення безперервної допомоги; послуги є комплексними, безпечними, ефективними, своєчасними та доступними; всі надавачі послуг вмотивовані, мають відповідні знання та навички, працюють в підтримуючому середовищі.

Глобальний вимір покладено до національних цілей Стратегії-2030 є: продовжувати реформу охорони здоров'я, спираючись на успіхи та враховуючи отриманий досвід; рухатись у напрямку забезпечення Універсального медичного страхування – Universal Health Coverage (УНС); покращити показники здоров'я населення, рівень задоволеності послугами, та рівень захисту фінансових ризиків; забезпечити фактологічний підхід до процесу, одночасно визнаючи контекстуальну

специфіку та потреби; забезпечити узгодженість з Цілями сталого розвитку та міжнародними зобов'язаннями України перед її партнерами; залучити громадянське суспільство та стейкхолдерів до процесу розробки Стратегії та консультацій.

Реформування системи охорони здоров'я з 2018 року визначила проблеми та виклики на галузевому та державному рівні. Тому основними завданнями на 2020–2021 роки було визначено забезпечення сталості змін у системі, закріплення вже досягнутих результатів та нарощування темпів реформування відповідно до існуючої нормативно-законодавчої бази, а також низки відповідних інструментів. Основними результатами проведення реформи в Україні повинні стати: ефективна і доступна система охорони здоров'я, підвищення рівня і якості життя населення, підвищення якості та безпеки медичної допомоги, продуктивна зайнятість персоналу, що працює у галузі охорони здоров'я, підвищення рівня соціального забезпечення населення та оптимізації системи соціальної підтримки.

В сучасній вітчизняній системі охорони здоров'я наявні ряд загроз національній безпеці, серед яких можна виділити: нераціональне та недостатнє використання джерел фінансування, а також недосконалість господарського статусу, організаційної структури закладів охорони здоров'я, недосконалість бюджетних механізмів фінансування та управління коштами. Державні кошти є ключовим джерелами фінансування охорони здоров'я України. Співпраця з міжнародною та європейською спільнотою підвищить рівень взаємозв'язків та якості реалізації всіх державних заходів на різних рівнях у сфері охорони здоров'я.

Багато принципів трансформувалося під час воєнного стану України, що додало багато додаткових проблем, завдань та процесів залучення міжнародної допомоги.

Національна система охорони здоров'я стикається зараз з багатьма проблемами. На доступ до медичної допомоги серйозно вплинули проблеми безпеки, обмежена мобільність, порушені ланцюги поставок і масове переміщення. Діяльність ВООЗ носить універсальний характер, але більшою мірою, вона все ж є майданчиком для переговорів представників різних країн та регіонів світу з метою винесення на розгляд світової спільноти консолідованої думки з приводу глобальних проблем медичної сфери. ВООЗ, завдяки співпраці з МОЗ, національними закладами охорони здоров'я та багатьма партнерами та донорами, змогла

охопити майже 7,4 мільйона людей за останні два місяці рятівними засобами, обладнанням та ліками. Проте дістатися до деяких з найбільш постраждалих районів на сході, де системи охорони здоров'я занепали, залишається проблемою [3].

У післявоєнні часи вже сформовані механізми публічного управління у сфері охорони здоров'я дозволять забезпечити українське суспільство ефективною та доступною системою охорони здоров'я, що відповідає потребам населення України та міжнародним стандартам якості.

Список використаних джерел:

1. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : указ Президента України від 30 вересня 2019 № 722/2019. Офіційне інтернет-представництво «Президент України». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
2. Стратегія. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/strategija>
3. Організація об'єднаних націй України. URL: <https://ukraine.un.org/uk/178927-ukrayina-lyudy-z-khronichnymu-zakhvoryuvannyamy-stykayutsya-z-velycheznyemy-trudnoshchamy-v>